

КИШЛОК ХАЖМАТИ

1990 йил 22 май
СЕШАНБА
№ 115 (4.909)

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг газетаси

1974 йил 1 январдан буён нашр этилади

Душанбадан ташқари ҳар куни чиқади

Баҳоси 3 тийин

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи президентининг фармони

МАМЛАКАТДА УЙ-ЖОЙ МУАММОСИНИ ҲАЛ ҚИЛИШГА ЯНГИЧА ЁНДАШУВЛАР ВА УЛАРНИ АМАЛДА РЎЁБГА ЧИҚАРИШ ТАДБИРЛАРИ ҲАҚИДА

Сўнгги йилларда СССРда уй-жой муаммосини ҳал қилишда муайян ижобий қилдирилган аҳволнинг асосий шартлари эришилган. Ушбу иккинчи беш йилликда умумий ҳисобга олинганда 650 миллион квадрат метр уй-жой қурилган, бу олдинки беш йилликдагига нисбатан қариб 100 миллион квадрат метр ёки 1,7 миллионга кўпроқ квартира кўп демекчи. Беш йил ичида 15 миллион оила уй-жой шартини яхшилаши мумкин бўлади.

Бироқ қилинган таҳлил уй-жой муаммосининг ўткирликни камайтаётганини кўрсатади. Уй-жой шартини яхшилаш учун навобатда турувчилар сони камаймапти, ҳозир 14 миллион оила навобат кутмоқда. 6 миллиондан ортиқ оила коммунал квартираларда, ётқончаларда яшамокда ёки хусусий кишилар уйлари ижарага олиб турибди. Деярли 4,5 миллион оилада ҳар киши ҳисобига 5 квадрат метрдан кўпроқ майдон тўғри келади. 1989 йилда уй-жой қурилиш планларини бажаришга, вазият янада мураккаб бўлади.

Одамлар 2000 йилга қадар ҳар бир оилани алоҳида квартира ёки уй билан таъминлашнинг реаллигига шубҳа қила бошладилар.

Мақсадга эришиш учун деярли 30 миллион квартира ва шахсий уй-жойлар (умумий ҳисобга олинганда 2 миллиард квадрат метр) қуриш зарур. Бунинг учун аса 1991 йилдаёқ 155—160 миллион квадрат метр, 1995 йилда аса 230—240 миллион квадрат метр уй-жой қуриладиган даражага чиқи олиш керак. Авалги усуллар билан уй-жой муаммосини ҳал қилиб бўлмаслиги равшан. Уй-жой сиебати масалалари бутун мажмуасига мўтаво янгица ёндашув зарур.

Гражданиларнинг уй-жойга конституцион ҳуқуқини таъминлаш манфаатларини кўлаб қарор қиламан:

СССР Министрлар Совети Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари билан бирга 1990 йил 1 сентябрга қадар СССРда уй-жой муаммосини ҳал қилиш чораларининг яхлит системасини ишлаб чиқиши ва тасдиқласин.

Бунда қуйидаги қондаларга амал қилинсин:

1. Уй-жой қурилиш кескин, намина икки баравар кенгайтириш учун шартини яратиш, уй-жой қурилишини давлат, корхоналар ва таъшилотлар, кооперативлар, янқа тартибда уй-жой қуриладиган бўлишига асос қилиш зарур. Шу мақсадда қуйидагилар амалга оширилин:

уй-жой қурилиш инвестицион сиебатини тубдан ўзгартириш, капитал маблағларини ва пудрат ташкилотларининг қувватларини ишлаб чиқариш соҳасини қайта тақсимлаш, қурилиш индустрияси

такомиллаштириш учун чет элдан сотиб олинган қурилиш материалларининг ўз қисmini қўриб чиқиш;

қўшма корхоналик имкониятларидан фойдаланиш;

2. Аҳолининг уй-жойга эҳтиёжларини қаноатлантиришда корхоналар ва таъшилотларнинг родини қатиъини ошириш. Уй-жой сотиб олишда ҳодимларга моддий мадад кўрсатишни рағбатлантириш, ана шу мақсадда уларга процентсиз қара ва бегарав ёрдам бериш, корхоналар ва муассасалар томонидан ўз маблағлари ҳисобидан қурилган уй-жойлар меҳнат қоллетларининг ихтиёрига мувофиқ тақсимлашнинг лозим.

3. Янқа тартибда уй-жой қуришда некин бурилиш қилиш, бу соҳадаги қолқоникни тугатиш, гражданиларнинг ташаббусқорлигини рағбатлантириш, янқа тартибда уй-жой қурувчига салбий муносабатда бўлишни тугатиш. Янқа тартибда уй-жой қуришнинг муҳим давлат иши деб қараш керак. Шу мақсадда:

кишлоқда, шаҳарларда ва шаҳар атрофида уй қуриш ва ёрдамчи хўжалик учун ер участкаларини ҳеч қандай таъсирсиз ақратиш, гражданиларнинг қуриладиган уй-жойларни эгаллик қилиш, улардан фойдаланиш, тасаруф этиш ва мерос қилиб қўйишнинг ҳуқуқни таъминлансин;

корхоналар, бирлашмалар ва таъшилотлар ишторикида янқа тартибда уй-жой қуриш учун ажратилган территориялар илдам обод қилинсин, йўл шохобчалари, сув, электр-энергия, газ, ҳамда инженерлик ва иктимой инфраструктуранинг бошқа объектлари билан таъминлансин;

янқа тартибда уй-жой қуриш учун биринчи навобатда қара ва кредит бериш, айна вақтда бу қарадан қўзланган мақсадда фойдаланиш учун масъулиятни ошириш таъминлансин, қара ва кредит бериш шакллари ва шартлари қилма-қил бўлишига эришилсин;

аҳолининг эҳтиёжларини қаноатлантириш учун жойларда таъшилот-тижорат ва лойиқа фойдаланиш учун ёки ижарага олиш йўли билан сотиб олиш учун ишнин уй-жой бозорини шакллантириш сари йўналтириш лозим.

Уй-жойларни ҳеч қандай таъсирсиз қайта тақсимлаш ва алмаштириш учун шартини яратиш, барча тўқиб чиқарилган чекларлар бекор қилинсин, уй-жой май-

донин ортиқча бўлган гражданилар кичикроқ хажмидаги квартираларга кўчиб ўтиши бунинг эвазига тегишли пул бериш билан рағбатлантирилинсин. Давлат ва жамоат уй-жой фондига қарашли уй-жой ва уй-жой-қурилиш кооперативларига қарашли уй-жойлардаги хоналарни шахсий мулк сифатида гражданиларга тегишли уй-жойларга алмаштиришга рухсат этилинсин.

Коммунал хўжалигини аста-секин тижорат негизига кўчириш ва мустақамлашни таъминлаш зарур.

6. Давлат ва жамоат уй-жой фондига қарашли уй-жойларда квартира ҳақи тўлаш системаси ўзгартирилсин, бунда қуйидагилар қўзда тутилсин:

даромади кам ҳамда маҳаллий шартлардан келиб чиқиб, республика қонунларида белгилаб қўйилган уй-жой билан таъминланган гражданиларнинг, шунингдек санитариия ва техника талабларига мос келмайдиган биноларда яшовчи барча оилаларни давлат ва жамоат уй-жой фондига қарашли уй-жойлар билан фойдаланишга олиб қуриш;

алоҳида квартираларда яшовчи гражданилар учун улар эгаллаб турган бутун майдонга ва уй-жой сифатига қараб квартира ҳақини иттифоқдош республикаларнинг қонунларида қўрсатиладиган нормага, ставкалар ва тартибга мувофиқ белгилаб қўйиш;

ортиқча уй-жойдан фойдаланиш учун қўзланган ҳақини кўпайтириш, қўшимча уй-жой майдонга ва уй-жойга ҳақ тўлашнинг амалдаги системаси юзасидан имтиёзлар қайта кўриб чиқилсин, ва асосий имтиёзлар бекор қилинсин;

уй-жойлар билан қайқовчилик қилувчи шахслар, шунингдек уй-жойлардан ва коммунал хизматдан фойдаланиш учун ҳақ тўлашдан бўйин товловчи шахслар жавобгарлиги қайқартирилсин.

7. СССР Министрлар Совети бошқа манфаатдор ташкилотлар билан биргаликда СССР ва иттифоқдош республикаларнинг уй-жой қонунларини, уй-жой муносабатларини тартибга солиб турадиган СССРнинг бошқа қонун ҳужжатларининг мамлакатда уй-жой муаммосини ҳал қилишга янгица ёндашувларга мувофиқ қайта кўриб чиқишга доир тақлифларни шу йил 1 октябргача СССР Олий Советига тақдим этисин.

Уй-жойларни ҳеч қандай таъсирсиз қайта тақсимлаш ва алмаштириш учун шартини яратиш, барча тўқиб чиқарилган чекларлар бекор қилинсин, уй-жой май-

даҳида гражданилар ва маҳаллий шартлардан келиб чиқиб, республика қонунларида белгилаб қўйилган уй-жой билан таъминланган гражданиларнинг, шунингдек санитариия ва техника талабларига мос келмайдиган биноларда яшовчи барча оилаларни давлат ва жамоат уй-жой фондига қарашли уй-жойлар билан фойдаланишга олиб қуриш;

алоҳида квартираларда яшовчи гражданилар учун улар эгаллаб турган бутун майдонга ва уй-жой сифатига қараб квартира ҳақини иттифоқдош республикаларнинг қонунларида қўрсатиладиган нормага, ставкалар ва тартибга мувофиқ белгилаб қўйиш;

ортиқча уй-жойдан фойдаланиш учун қўзланган ҳақини кўпайтириш, қўшимча уй-жой майдонга ва уй-жойга ҳақ тўлашнинг амалдаги системаси юзасидан имтиёзлар қайта кўриб чиқилсин, ва асосий имтиёзлар бекор қилинсин;

уй-жойлар билан қайқовчилик қилувчи шахслар, шунингдек уй-жойлардан ва коммунал хизматдан фойдаланиш учун ҳақ тўлашдан бўйин товловчи шахслар жавобгарлиги қайқартирилсин.

7. СССР Министрлар Совети бошқа манфаатдор ташкилотлар билан биргаликда СССР ва иттифоқдош республикаларнинг уй-жой қонунларини, уй-жой муносабатларини тартибга солиб турадиган СССРнинг бошқа қонун ҳужжатларининг мамлакатда уй-жой муаммосини ҳал қилишга янгица ёндашувларга мувофиқ қайта кўриб чиқишга доир тақлифларни шу йил 1 октябргача СССР Олий Советига тақдим этисин.

Уй-жойларни ҳеч қандай таъсирсиз қайта тақсимлаш ва алмаштириш учун шартини яратиш, барча тўқиб чиқарилган чекларлар бекор қилинсин, уй-жой май-

Москва, Кремль. 1990 йил 19 май.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи президенти
М. ГОРБАЧЕВ.

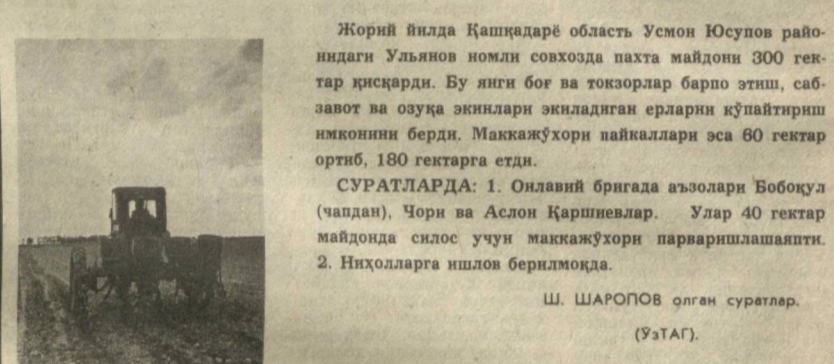
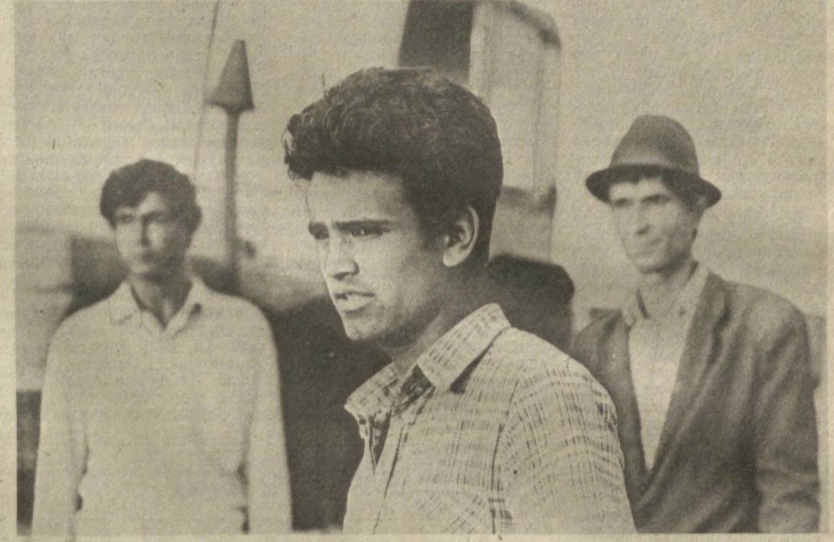
Москва, Кремль. 1990 йил 19 май.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи президенти
М. ГОРБАЧЕВ.

Москва, Кремль. 1990 йил 19 май.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи президенти
М. ГОРБАЧЕВ.

Москва, Кремль. 1990 йил 19 май.

Жорий йилда Қашқадарё область Усмон Юсупов районидagi Улянов номли совхозда пахта майдони 300 гектар қисқарди. Бу янги бог ва тоқзорлар барпо этиш, сазавот ва озуқа экинлари экиладиган ерларни кўпайтириш имконини берди. Маккажўхори пайқалари эса 60 гектар ортиб, 180 гектарга етди.

СУРАТЛАРДА: 1. Онлавий бригада аъзолари Бобоқул (чапдан), Чора ва Аслон Қаршиевлар. Улар 40 гектар майдонда силос учун маккажўхори парвартиллаштиради. 2. Ниҳолларга ишлов берилмоқда.

Ш. ШАРОПОВ олган суратлар.
(УзТАГ).

Далил ва шарҳ Сифат далада текширилади

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Область партия комитетининг Андиқонда бўлиб ўтган пленуми иштирокчилари область партия комитетининг XXII партия конференциясига ҳисобот докладининг лойиқасини муҳокима қилдилар.

Бу масала юзасидан область партия комитетининг биринчи секретари К. Ҳ. Қўлмирзаев нутқ сўзлади.

Илдизига қара, акс ҳолда кеч бўлади. Гап сазавот, мева ва резанор мевадар сифатини назорат қилиш ҳақида бормоқда. Ниҳоят республикада жойларнинг узидан — боғларда, поллизларда ва тоқзорларда маҳсулот сифатини текширишга қодир бўлган ҳўжалиқларо комплекс лаборатория шохобчалари ривожланмоқда, дилар.

Сурхондарё область Сариев районидagi қўшни хўжаликлар биринчи таъдда ана шундай лабораториялар барпо этишмоқда. Бир қанча ташкилот назорат лабораторияларини барпо этишда ёрдам беришни ўз зиммасига олди. Бу кампанияни «Агроприбор» илмий-иплаб чиқариш бирлашмисининг ҳодимлари бошлаб берди.

Биз ҳосил этиштиришда биологик усуллардан фойдаланувчи агрохимия лабораторияларга хизмат қиламан. Химиялаш ва усимликларни ҳимой қилиш область лойиқасидирув саноатлари тупроқнинг ҳолатини кузатиб борадилар. Радиологик тадқиқотлар ўзгаришлар, хулаас, экологикни муҳофаза қиладилар. Аммо биологик усулларни ривожлантириш, химиявий дозиларни сунистемол қилишга қарши қаттиқ кураш олиб бориш керак. Бунинг устига қандай маҳсулот этиштиратганининг биллишидан хўжалиқнинг ўзи манфаатдордир. Шу сабабли ана шу станциялар ёрдамида республиканиннг ҳамма жойида маҳсулот сифатини текшириш учун хўжалиқларо лабораториялар ташкил этиш гоёси туғилди. Бизнинг вазифамиз бу лабораторияларга асбоб-ускуналарни ўрнатиш, сошлаб бериш ва ремонт қилишдан, бошқа ишларни бажаришдан иборат. Республикада маҳсулот сифатини аниқлайдиган асбоблар бор. Лекин улар этишмай турибди.

Пленум область партия ташкилотининг сайлаб қўйладиган органлари, республика ва иттифоқ партия органлари составига номзодларни тавсия этиш, Ўзбекистон Компартияси XXII съезидига ва КПСС XXVIII съезидига делегатликка номзодлар юзасидан тақлифларини ишлаб чиқиш учун ишчи комиссиясини тузди ва тасдиқлади.

Пленум ташкидий масалаларни кўриб чиқди. Б. М. Олимов, А. С. Солиқонов, М. Ю. Юсупов область партия комитетининг секретарлари этиб сайландилар.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. И. Икромов нутқ сўзлади.
(УзТАГ).

УзТАГ агроном ахбороти редакциясидан: Яқинда «Яне нитратлар ҳақида» сарлавҳали материалда этиштирилган ҳосил янгиштириб олинишидан 5—10 кун аввал уни текшире оладиган бўлиналари ташкил этиш зарурлиги масаласи кўтарилган эди. Истеъмолчиларни ўғитга тўйдинрилган маҳсулотдан муҳофаза қилиш юзасидан бошланган иш асбоблар, химиявий реактивлар, транспорт, ҳалол ва малакали кадрлар этишмаслиги сабабини бир жойда тўхтаб қолishi мумкин. Шунинг учун ҳам ана шундай хўжалиқларо лабораториялар тузишнинг алоҳида назорат этишга олиш истигани билдириб, раҳбар идораларга мурожаат қилмоқчимиз. Акс ҳолда бундай лабораториялар тузиш қўзилиб кетиши мумкин. Гап одамларнинг самолетиғи тўғрисида бормоқда, бинобарин бу ишни пайсалга солиш мумкин эмас.

Пленум ташкидий масалаларни кўриб чиқди. Б. М. Олимов, А. С. Солиқонов, М. Ю. Юсупов область партия комитетининг секретарлари этиб сайландилар.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. И. Икромов нутқ сўзлади.
(УзТАГ).

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи президентининг фармони «Эстонияни идора қилишнинг муваққат тартиби асослари тўғрисида»ги Эстония ССР қонунини ҳақиқий эмас деб топиш ҳақида

Эстония ССР Олий Совети Иттифоқи давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари билан олдиндан масъулаҳат қилинмай, республика аҳолисининг манфаатларини, бошқа иттифоқдош республикалар ва умуман СССР Иттифоқи билан иқтисодий ҳамда сиебий алоқаларини этиборга олмаи 1990 йил 16 май куни «Эстонияни

идора қилишнинг муваққат тартиби асослари тўғрисида» қонун қабул қилди. Бу қонун Эстония давлат ҳокимияти ва бошқарув органларининг, суд ва прокуратурасининг СССР Иттифоқи тегишли органларига бўйсуниниши бир ёқлама тарзда тўхтатишга қаратилган. Шу тариқа СССР Конституциясининг 2, 70, 71, 73 ва

75-моддалари ҳамда «Иттифоқдош республиканиннг СССРдан чиқиши билан боғлиқ масалаларни ҳал этиш тартиби тўғрисида»ги СССР қонун бузилди.

СССР Конституцияси 127/3 моддасининг 1 ва 2-бандлари, 74 ва 173-моддалари асосида қарор қиламан:

1. Эстония ССРнинг «Эстонияни идора қилиш-

нинг муваққат тартиби асослари тўғрисида»ги 1990 йил 16 май қонун қабул этилган пайтдан бошлаб ҳақиқий эмас, деб эълон қилинсин.

2. Давлат органлари ва

масабдор шахсларнинг, шунингдек гражданиларнинг маъмур қонун асосида амалга оширган ҳар қандай ҳаракатлари гайриқонуний деб ҳисоблансин.

Шартномага биноан, жум-

Ҳозирги вақтинчалик иқтисодий танглик даврида бир халқнинг иккинчи бир халқни қўллаб-қувватлаш — дўстлик, қардошлик ва ҳамкорликнинг чинакам намунасидир. Ўзбекистон ССР президенти И. А. Каримов билан Қозғонистон ССР президенти Н. А. Назарбоевнинг ўзаро мулоқотлари асосида яқинда Ўзбекистон ССРнинг Тошкент области билан Қозғонистон ССРнинг Чимкент области меҳнатқашларининг ўзаро ҳамкорлиги тўғрисида тузилган шартнома бунга ёрдин мисол бўла олади.

Тошкент ва Чимкент области Советлари икрония комитетларининг раислари С. Сайдиёлова билан М. Карбоев имзолаган бу шартномага мувофиқ икки қўшни область айна шу қайта қуриш давридаги иқтисодий, иктимой, илмий-техникавий ва маданий соҳаларда ўз таърибаларини ўртоқлашадилар. Шунга қўра ана шу ҳар икки область шаҳарлари ва районларидаги ўхшаш

корхоналар меҳнат коллективларининг ҳар томонлама ўзаро фойдали ҳамкорлиги раванқ топади. Бу айна вақтда биргаликда корхоналар барпо этиш, кадрлар тайёрлаш, доимий сурутъада мутахассислар гуруҳини алмаштириш, саноят ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши самардорлигини янада ошириш имконини беради, савдо-сотқи ривожлантиради. Саноят ва қи-

лоқ хўжалиги маҳсулотларини айрибошлаш кўчайтирилади. Энг муҳим — Чимкент области Тошкент области ва Тошкент шаҳри аҳолисига гўшт ва сўт маҳсулотлари етказиб беришини, Тошкент области эса Чимкент области ва Чимкент шаҳри аҳолисига сазавот, мева, полза маҳсулотлари ва картошка етказиб беришни кўпайтирадилар.

Чимкент области хомашёси базасида Тошкент области ускуналари билан жиҳозланган гишт заводи қурилади. Тошкент областида эса мўйнали қийимлар тайёрлайдиган фабрика барпо этилади. Ҳамкорликда қўян

буюмлари ишлаб чиқариладиган қузов цехи яратилади.

Шунингдек илмий муассасалар ва конструкторлик ташкилотларининг иш таърибаларини, маданият, ҳалқ таълимини, соғлиқни сақлаш, ноширлик ҳодимларининг илғор иш услубларини ўзаро ўртоқлашишга кенг йўл очилади. Санъат ва спорт соҳасидаги алоқаларни кенгайтиришга, болаларни соғломлаштириш тадбирларини

биргаликда амалга оширишга эришилади.

Шартномада таъкидланishiча, партия, совет органлари, насоба союзи, комсомол ташкилотлари, идеология муассасалари ҳодимларининг меҳнатшарли байналмилилад, халқлар дўстлиги, икки қардош халқ аъналарни рӯҳида тарбиялашга оид ҳамкорлигига алоҳида этибор берилди.

Шартномага уйда белги-

ланган вазибаларни адо этиш муддатлари ва бошқа бир қатор кўрсатмалар баён этилган тадбирлар ядова қилинган.

Қардошларча ҳамкорлик шартномаси беш йил муддатга тузилган бўлиб, у имзоланган кун — 18 майдан эътибордан қучга кирди.

«Ен қўшим-жон қўшим» нақлини дилга жо қилган ҳар иккала область меҳнатқашлари ҳозирданқо амалий ҳамкорлигини кучайтириб юбордилар.

Т. АЛИМОВ.
УзТАГ муҳбири.

ҚАРДОШЛАР ҲАМКОРЛИГИ

АМАЛИЙ ИШ — ФАОЛИЯТ МЕЗОНИ

Жамиятимиз ўз тарихининг мураккаб даврига бошидан кечирмоқда. Демократия ва ошқоралик шароитида ишлаш партия учун катта ҳаётда ҳам туб ўзгаришлар қилиши, унинг оғриқлиги учун ишларни қураш олиб боришни таъқиб этилади. Бу ўз-ўзидан тушунарли, албатта. Партия сафларининг жипслиги, мустақамлиги ҳозир ҳар қачондан муҳим. Ҳалқ коммунистларга ишонди. Бинобарин, улар ҳар қандай вазиятда ҳам оғриқлиқни содиқ қилиб, юзга келган қийинчиликларга елка тутишлари, келажак тақдирини, социал-иқтисодий соҳадани вазиirlарини амалга ошириш учун сиёсий масъуллуқни ўз зиммаларига олишлари лозим.

Бу фикр XXIV область партия конференциясида қайта-қайта таъкидланди. Унда обкомнинг бир ярим йиллик фаолияти таҳлил қилиниб, жалғай режалар белгилаб олинди. Анжуманда турли миллатта насуб 487 нафар делегатлар иштирок этишди. Улар бошланғич партия ташкилотлари йилгиликда демократия ва ошқоралик принциплари асосида сайланган.

Обком бюроси ҳамда секретариат давр талабларидан келиб чиқиб, партиявий ишнинг усули ва услубларини такомиллаштиришга иштирок этиди. Бу конференцияга тайёргарлик ва уни ўтказиш жараёнида яққол кўзга ташланди. Маъруза матни ўн кун олдин «Бухоро ҳақиқати», «Советска Бухара» област газеталарида эълон қилиниб, коммунистлар, кенг жамоатчилик хужмати ҳавола этилди. Меҳнат жамоаларида ўтказилган ягона сиёсий кўнрақ аниқ шу мавзуга бағишланди. Партия ташкилотлари фаол тарғибот-ташвиш ишларини олиб боришлар. Район партия комитетлари обкомнинг кўчма пленумлари ўтказилди, ҳисобот маърузаси дахлдорлик тугуйси билан муҳокима қилинди. Муҳокималарда 145 киши сўзга чиқиб, 200 дан зиёд тақлифлар ва мулоҳазалар ўртага ташланди.

Буларнинг ҳаммаси анжуман руҳига ўшқинлик бағишланди, босиб ўтирган йўлни чуқур таҳлил қилиш, ундан амалий хулосалар чиқаришга имкон берди. Делегатларнинг тўқилантиришдан муаммолар кўп эди. Ҳисобот даврида партия ташкилотлари сон жиҳатдан ўсиб, сифат жиҳатдан мустақамланди. Турмуш тарзи ўзгариб, ҳужалик юртининг иши, самарали шакллари қатор томонда. Ишлаб чиқаришда жиддий силжиларга эришилганлиги кишиларнинг меҳнат ва сиёсий фаолияти охиб бораётганидан далоят беради. Партия, совет, жамоат ташкилотларининг биргаликдаги кўч-гайрати тубғали ўтмиш хатолари бартафл этиляпти. Сир эмас: бу осон кўчаётган йўл, Янгилик кўчларга қўзғабозлик, қўзғабозчилик, расмиятчилик иллатлари билан муросасиз кураш заманида иши урмоқда.

Ўзбекистон ССР ва маҳаллий Советлар халқ депутатлиги сайлов ҳисобот давридаги ёртин воқеалардан бири бўлди. Чинакам демократия ва ошқоралик шiori остида ўтган бу сайлов натижаларидан жиддий сабоқ чиқариш мумкин. Бир қатор партия ташкилотлари маҳаллийчилик, гуруҳчилик кўнришларига қарши курашда етарли қатъият ва ҳўслерлик кўрсата олмади. Учкўдўк, Зарафшон, Навоий шаҳарларида сайловлар паст савияда ўтди. Вобнеит, Ромитан, Пешку район партия комитетлари бюралари ҳамда секретариатлари янги сиёсий шароитда меҳнаткашлар билан иш олиб боришга тайёр эмасликлари маълум бўлди.

Шу ўрнида бир мулоҳазани айтиб ўтиш жоиз. Ўз обрўсини бои берган раҳбарларни бир мансабдан иккинчисига ўтказиш, уларга хо-

милиқ қилиш партия сиёсатига янги қадрларни ташлаш ва жой-нонига қўйишда бунга эътибор бериш лозим. Давр руҳи, одамлар фикри билан ҳисоблашмаслик яхшиликка олиб бормайди. Вобнеит район партия комитетининг сабоқ биринчи секретари Х. Сатторов тақдирини бунга мисол. У муҳим ҳаётий масалалар бир ёқда қолиб, кўпроқ ўз мавқеини мустақамлаш ҳақида ўйлади, соғлом тақдирини бўғишга уринди. Биринчи котибининг номувофиқ иш услуби, хатти-ҳаракатлари ҳақида юқори партия, совет ташкилотларига йўлланган шикоятлар жавобсиз қолаверди. Вобнеитликлар аниқда ўтказилган сайловларда Х. Сатторов учун овоз беришни истамдилар. Унинг номини аввал область Совети, кейин район Совети депутатлигидан тўшириб қолдирди. Биринчи котибининг бошини «силанди»: уни вазирадасдан силжиланиш бўшати, обком аппаратида ишлаб ўтказилди. Тажвуб, халқ ишончини йўқотган, ишни бароб берган раҳбарни мансаб курсидан юқорига кўтариш мантқиққа тўғри кел-

гад, водорпод билан таъминлаш суръатлари ошириляпти. Шунга қарамай қишлоқ турмуш маданияти пастликча қолмоқда. Клублар, боғчалар, кутубхоналар етишмайди. Областаги 129 мактаб, мавжуд боғча-ясиларнинг учдан бири қисми авария ҳолатида. Бухоролик деҳқонлар табиат инжиқликлари ирода ва матонат билан енгиб, пахта ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик энжиқларидан мўл ҳосил етиштироқдалар. Бу йилги баҳор серёғин келди. Натияжада 60 минг гектарга яқин майдонда чигит қайтандан энкилди. Ҳозир қўзаннинг ривожни яхши, парвариш кўчатирилмоқда. Ер ҳақидаги қонуннинг қабул қилингани яқини мушофа. Замин ўзининг ҳақиқий хўжалиқига эга бўлди. Ижара, пудрат, шахсий фермалар махсулот етиштиришга кўпайтиришда муҳим аҳамият касб этиляпти. Аини пайтда областда 2 мингдан зиёд фермер хўжаликлари мавжуд. Уларда қанйинг 12 минг бош қорамол боқилмоқда. Биринчи кварталда бу фермалардан 300 тонна гўшт, 2300 тонна сут олинди. Шахсий хўжаликлар

да 635 бош қўй бор. Ижара пудрати асосида ишлаяпти. Чўпонлик машаққатини бошидан ўтказган ёлди. Бизда сув муаммо. Яйловлар торайиб бораляпти. Чўпон оилалари ҳамон ибтидоий шароитда яшамоқда. Эртадан кеч сурув ортидан юршиб, 130—140 сўм маш оламан. Шу ҳам инсофданди?

Делегатлар ҳисобот маърузаси юзасидан бўлган муҳокимада фаол қатнашиб, обком бюроси ва унинг секретариат фаолиятига холис баҳо бердилар. Ишдаги нуқсонлар, камчиликлар очди айтдилар. Жумладан, Сverdлов район партия комитетининг биринчи секретари Р. Раҳмонов бундай деди:

«Бугунги кунда халқ ишоничга сазовор бўлиш осон эмас. Иқтисод, таълим-тарбия, миллатлараро муносабатлар соҳасида йўл қўйилган хатолар қимматта тўри. Районимиз иқтисодиётида қишлоқ хўжалиги етакчи ўрин тутди. Бирорта ҳам саноят қорхонаси йўқ. Бу аҳолини иш билан таъминлашда маълум қийинчилик туғдирляпти. Очинги айтиш керак: партия ва ҳукуматимиз томонидан қабул қилинаётган баъзи қарорлар моддий асосга эга эмас. Шунинг учун ҳам ба-жарилмай, қорозда қолиб кетмоқда. Обком бўлимлари фаолиятини ошириш, уларнинг омма билан алоқасини мустақамлаш, иш усули ва услубларини янада такомиллаштириш лозим.

«Бухоро — тарихий шаҳар, — куюноби гапирди уруш ва меҳнат ветерани, Навоий шаҳридаги 3-автобаза директори М. Аҳмедов. — У ўзининг маданий ёдгорликлари, тим ва тоқлари, ноёб меъморчилик обидалари билан машҳур. Аждодларимиз ақл-заковати билан бундай етилган ана шу осори атиқалар бугун инсон меҳрига, мададига муҳтож. Улар қаровсизлик оқибатида нураб бораляпти. Тажвирлик ишлари ўлда-жўлда. Тарихий ёдгорликларини қўз қорачиқиде асраш, уларни келгуси насларга етказиш мўлдатас бурчимиздир. Афсуски, ҳисобот маърузасида бу доллар масалга етарлича аҳамият берилмаган.

Ромитан районидagi Навоий номи мактаб директори ўрнбосари С. Рафуров, Навоий район «Нарый» совхози партия комитети секретари Б. Рўзиев, бурунги бошқармас бригадир В. Стрельцов, Олот район партия комитетининг биринчи секретари ў. Ботиров, Гиздувон тўғв-йигиртув фабрикаси ичмисчи С. Вахророва, Бухоро шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Э. Салимов, област уруш ва меҳнат ветеранлари кенгаши раиси Р. Аҳқимов, «Бухоро ҳақиқати» газетаси муҳаррири А. Нибъмуродов ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқиб, партия ташкилоти фаолиятининг ў ёки бу соҳаси юзасидан ўз фикрларини баён қилдилар. Қайта қуришни чуқурлаштиришда қорамол, қасаба союз ҳамда жамоат ташкилотлари, халқ назорати органларининг иштирокини ошириш, атроф муҳити муҳофазасини яхшилаш, қорамол ва ташкилотларнинг иқтисодий ҳўдўларини кенгайтириш лозимлиги таъкидланди.

Конференцияда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари А. С. Ефимов нўти сўзлади. Област партия комитетининг бир ярим йиллик иш фаолияти қанояти топилади. Конференцияда област партия ташкилоти наворат-таътиш комиссиясининг янги таркиби ҳамда КПСС XXVIII съездида делегатлар сайланди. ***

Янги сайланган область партия комитетининг ташкилот плenumи бўлди. Унда Д. С. Елдооров область партия комитетининг биринчи секретари қилиб сайланди.

Н. ТОШЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

Област партия комитетининг ҳисобот даври — бор-йўғи бир ярим йил. Лекин у вилоят коммунистлари ҳаётида севиладари өз қолдирувчи воқеаларга бой бўлди. Бир томондан, бу меҳнаткашларнинг маънавий-сиёсий уйғонишини тезлаштиришга имкон яратувчи ижтимоий-иқтисодий турмушдаги маълум ўзгаришлар, иккинчидан, миллатлараро муносабатлар экологик муаммолар кескиллашганлиги ва бошқа қийинчиликларидир. Делегатлар ютуқлар ҳамда камчиликларини чуқур таҳлил этишга, келгуси беш йилликда ўз фаолиятларининг асосий йўналишларини белгилаб олишга ҳаракат қилдилар.

Биринчи котиб Ш. М. Йўлдошевнинг «КПСС XXVII съезди, Бутуниттифоқ XIX партия конференциясида қарорларини бажариш юзасидан ишларнинг ахволи, сиёсий системани ислоҳ қилиш шароитларида партия комитетлари, партия ташкилотларининг вазирадаси, ўрни ва роли тўғрисида» ҳисобот маърузаси ишчанлик, ўз-ўзини таъкид руҳида бўлди. Анжуман иштирокчилари илгарироқ гап ичма ҳамда боришдан хабардор эдилар. Бир кун аввал маҳаллий рўномада ушбу ҳисобот тезислари босилган. Шу боисдан конференцияда маърузадан кейин дарҳол жонли, қизгин мунозара бошланди, унда йигирмага яқин киши қатнашди.

Таъкидлаш керакки, юқоридagi рақам шартли кўрилади. Чунки айрим делегатлар мирибара чиқмадилар, аммо залда ўрнатилган микрофонлар орқали маърузачи муҳокимасида иштирок эдилар. Баъзилари вилоят рўномаларининг йигиринчи биринчи иш кунига бағишланган саҳифаларида қатнашдилар. Бу область партия комитетига ўз иш фаолияти ҳақида кўпчилик фикрини билиш имконини берди.

Маърузада айтилгандек, бошланғич ташкилотларининг ролини ошириш бўйича ишлар фаолиятини, қўйи бугунларнинг 90 фоизида уларнинг жанговарлиги қўрилган ўтказилди. Янама-яна сўзханд эйд коммунист янги партиявий топишчи олды, 525 нафари ишлаб чиқаришнинг қолқ участиларига ўтди. 3 мингдан зиёдгори оширилан социалистик мажбурий қабул этди. Қўриқ даврида 66 рўбор ўз вазирадасдан овоз қилинди, 35 коммунист КПСС сафидан ўчирилди, 216 нафари партиявий жазо олды, 11.988 кишига танқидий фикр, оғоҳлантириш билдирилди. Аини пайтда обком қўллаб шаҳар ва район партия комитетларининг, коммунист раҳбарларнинг фаолиятини ҳар томонлама таҳлил қилди.

Бошланғич партия ташкилотлари область конференцияга тўғри тўғри ўз вакилларини қўрсатиш ҳуқуқи берилганлиги партия ички турмушини демократиялашдаги муҳим қадам бўлди. Улардан 123 тасть конференцияда қатнашаётган жами 564 делегатнинг 281 нафарини сайлади. Бу вакиллар ўз ўртоқларининг фикр-мулоҳазаларини биринчи марта юқори партия органлари олдида айтишдек юксак ва маъсулятли ишоничга сазовор бўлдилар. Илк бор Қувасой шаҳар, Тошлоқ ва Фаргона район партия комитетларининг котиблари конференцияларда тўғридан тўғри овоз бериш йўли билан сайландилар. Партия гуруҳлари ташкилотчилари ва цех партия ташкилотлари котибларининг ҳар иккитадан биттаси, бошланғич ташкилотларда ҳар учтадан биттаси муқобиллик асосида танланди.

Маърузачи обкомнинг асосий эътибори қабилдан йўналишлардан бири партия комитетларининг муносиб кадрлар билан тўлдириш бўлганлигини таъкидлади. Бу борада эски усул ва ан-

дозалардан воз кечилди. Қайта қуриш иши учун содиқ, сергайрат, одамлар ҳўрмат-эътиборини қозонган кадрлар маъсулятли ишларга тортилди. Ҳозир вилоятда бундай кишиларнинг минглаб топиш мумкин. Кўпчилик ишлар В. И. Ленин туғилган кунининг 120 йиллигини ў барпо этган партия сафларига кўтиб олишга иштирдилар. Бундай арнавларнинг деярли ҳаммаси охиқ партия йилгиликларида қўриб чиқилди, 1.308 йилгит-қиз дохий таваалудини КПСС аъзоллига номзод сифатида қаршилади.

Боголд районидagi «Большевик» колхоз бошқарувининг раиси М. Эргашев, Қувасой шахридаги 14-СПТУ директори Г. Шарофиднова ва бошқалар янгида шароитда партия ишини қайта қуриш ва унинг сафларини мустақамлаш тўғрисида гапирдилар.

Умуман жорий йилнинг дастлабки тўрт ойда КПСС сафи ўтган йили қанча киши партияга ўтган бўлса, шунчага қўлайди. 1989 йилда эса аввалги йилга нисбатан

ҳўрият ҳўкуматининг шахсий ёрдамчи хўжаликлари янада ривожлантириш тўғрисидаги қарори моҳият-эътибори билан беихоро муҳим ва ичкилобий тусда бўлди. Маърузачи 110 миңдан зиёд оила томорқа олганлиги, 111 миң хондоннинг учасмаси кенгайтирилганлигини таъкидлади. Бу маъсадлар учун 25,2 миң гектардан зиёд майдон ажратилди.

Булар ҳам мева-сабзавот ва чорвачилик махсулотларини етиштиришга кўпайтиришга имкон беради. Тўғри, асосий вазирад иши истеъмолчига етказиб бериш, даладан пештахтага буладиган йўқотишларни камайитриш, бошқача айтганда, таёйрол, қайта ишлаш санаяти ва омборларнинг моддий-техника базасини ривожлантиришдан иборат. Ҳисобот даврида 31 та сабзавот омбори иштга туширилди. Уларда 9.200 тонна махсулотни сақлаш мумкин. 9 та кичик цех фойдаланишга топширилди, яна 27 тасти, шунингдек 42 та мева-сабзавот омбори қурилиши бошланди.

Шахсий ёрдамчи хўжаликлари ривожлантириш маъсидида аҳолига 1.558

Област партия комитети тегишли ташкилотлар билан биргаликда қўриқ Охунбоев ва Евсево районлари икитимой-иқтисодий муаммоларини ҳал этишга доимий гамаҳўрлик қўрсатди. Бу районларда 180 миңдан зиёд киши яшайди, бироқ санаят қорхоналари йўқ, ижтимоий соҳалар ривожланмаган, қўллаб-қосиллашларда хондонлар радиолаштирилмаган ва телефон алоқаси билан таъминланмаган. Охунбоев район ижтимоий комитетининг раиси М. Осмонов ва «Евсевон» совхоз директори М. Тешабоев шу муаммолар ҳусусида тўхталдилар. Қайта ташкил этилган Сўх району, Фаргона районидagi Шохимардон постпаси, Фрунзе районининг қўриқ зонаси, Риштон ва бошқа районлардаги бир қанча аҳоли пунктларидаги икитимой муаммолар тезда ҳал қилинишини талаб этиди.

Маълумки, ўтган йил рўй берган фожалик воқеалардан сўнг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бораида обкомнинг қатор партия, совет ва ҳўқунини ҳимон қилиш органлари раҳбар ходимлари, жумладан обком котиблари принципл баҳо берилди. Бироқ қарори билан вазиятни барқарорлаштириш юзасидан умумий тадбирлар белгиланди. Иттифоқ ва жумҳурият органларининг қатта ёрдами, область шаҳар ва район партия комитетларининг бошланғич ташкилотларнинг, ветеранлар ва хотин-қизлар кенгашлирини, қасаба уюшмаларини, комсомолда ва бошқа жамоат ташкилотларида ишловчи коммунистларнинг фаолиятини ошириш эвазига ўтган даврда ахволини барқарорлаштиришга муваффақ бўлди.

Бугунги кунда муҳими, граждаларини ўлдиринида, уй-жойларни ёқишда ва ўғирликда қатнашганларнинг жазолашига эмас, балки уларнинг илҳомчилари ва ташкилотчиларини топиб, барчага ошқор этишдир. Шу боисдан бу ҳўлатларга безори ва бузуғчиликнинг ҳаракати деб эмас, балки принципал сиёсий баҳо бериш керак.

Табиати муҳофаз қилиш област комитетининг раиси В. М. Алимов экологик муаммолар, тошқолқон делегат Э. Тоиров ишизалигини бартафл этиш тўғрисида гапирдилар. Муҳокима иштирокчилари КПСС Марказий Комитетининг партия XXVIII съездига ҳаракат дастури, КПСС Устави лойиҳаларига ўз муносабатларини билдириб, бир қанча тақлифлар айтдилар.

СССР Министрлар Совети раисининг ўрнбосари И. С. Белоусов делегатлар ҳўзурида нўти сўзлади. Конференцияда КПСС Марказий Комитетининг маъсул ходими В. А. Тюмесев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзоси Марказий Комитетининг ташкилий-партиявий ва кадрлар билан ишлаш бўлими мудири П. В. Догонкин, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўрнбосари, жумҳурият План давлат комитетининг раиси Б. С. Ҳамидов ва бошқалар қатнашдилар.

Конференция иштирокчилари Ўзбекистон Компартияси XXII съездида ва КПСС XXVIII съездида делегатлар сайландилар. ***

Янги таркибдаги область партия комитетининг ташкилот плenumи бўлди. Унда Ш. М. Йўлдошев яна обкомнинг биринчи котибини тайинлади.

В. ВОРОВЬЕВ,
А. ТУХТАСИНОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» нинг махсус мухбирлари.

са, уларнинг ҳўсидорлиги қандай бўляпти?

Утган йил кўзда республика давлат агросаноатининг ўша вақтдаги раҳбарлари мавжуд чорва молларининг ҳаммаси ем-хашак билан тула таъминланди, деб жуда ишонтирган эдилар. Нима, бу ҳам Қувама Прутковнинг ҳазилидими?

Айтмоқчи, статистика ходимларининг маълумотларига қараб фикр юртиданган бўлсак, бу йилги қишлоқ олиндиқларига нисбатан «набатдаги ютуқлар» билан нишонланди. Ҳозир чорвачилик махсулотларини етиштириш ва ҳарид қилиш қўйилган эмниш. Ҳўлбуки, қўйларга биз маълум қилганимиздек Тошкент областида тўш етиштириш, Қорақалпоғистонда, Самарқанд ва Сурхондариб областларида сўт етиштириш, Сурхондариб ва Тошкент областларида тухум етиштириш қамойиб қолди. Аммо буларнинг ҳаммаси арзимас гаплар эмниш.

Ю. БОНДАРЕНКО,
ЎзТАГ мухбири.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИДА

ЭНГ АВВАЛО ЖИПСЛИК ЗАРУР

БУХОРО

лармикни? Обкомнинг бу борада тутган позициясини қандай тушунас бўлади? Атросаноат комплексинида қайта қуриш сўт амалга ошириляпти. Аҳолини зарур озиқ-овқат махсулотларини, истеъмол моллари билан таъминлаш қондорчас аҳволда. Уй-жой қурилиши, савдо, пулли хизмат кўрсатиш соҳасида талай муаммолар туланиб қолган. Уларни ҳал этимай туриб, турмуш фаровонлигини ошириб бўлмайди. «Уй-жой—2000» программасига мувофиқ ўн йил ичида 20 миллион квадрат метр турар жой барпо этиш кўзда тутиляпти. Бу қийин вазифани ҳал этиш учун қурилиш конвейерини ҳўзиргиб ишлатиб тўрт баравар жаддалоқ ишлаши лозим. Қишлоқ меҳнаткашлари қўшмича томорқа, ер участкаси билан таъминланаяпти. Янқа тартибда уй-жой қурилиш миқёслари кенгайтирилмоқда. Бу борада Сverdлов районида тулгандан таърибди дикчатта сазовор. Дeярли барча хўжаликларда гишт заводлари, дудорлик ва бошқа ёрдамчи цехлар ишлаб турибди.

Ассорт хотирамга бўлишга эмас йўқ. Областа уй-жой масаласи ҳамон ўткирлигича қолаётди. Қурилиш материаллари тақчил. 30 миң оилалар турар жойга навабт олмақда. Бир қатор қурилиш қорхоналари ҳамда ташкилотлар йўл қўйиб қуришда. Чўночки, Бухоро градин-гипс комбинати, Қўйимозор ҳамда Бухоро темир-бетон буюмлари заводларида махсулот ҳажми мўтасилиз камайитриляпти. Уларнинг айби билан 1,2 миллион сўмликдан зиёд қурилиш материаллари истеъмолчиларга етказиб берилмади.

Ҳисобот маърузасида халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, ёшлар тарбияси масалаларига ҳам кенг ўрин берилган. Эътирф этиш керак: бу борада қўвонарлики мисоллар оз эмас. Жорий беш йилликда 5 та давлат корпуси, бир йўла 1.300 кишини қабул қилдирган 3 та поликлиника, Бухоро шаҳрида санаят станцияси, Ромитан ва Олот районларида замонавий лeрикожа биолари қуриб, ишга туширилди. Сўнги икки йил мубайида хўжалик маблағлари ҳисобига 64 та ФАП, 14 та қишлоқ-врачлик амбулаториялари барпо этилди. Мактаб-маориф ишлари қандам илчиланар кўзга ташланмоқда. Бошланғич синф ўқувчиларига бе-пул нонушта бериш йўлга қўйилди. Жорий йилнинг ўзида ночор ҳолдаги 12 та мактаб қайтадан тикланди. Аҳоли пунктларини табиий

тармоғини кенгайтириш чоралари қўрилмоқда.

Талабчиллик, қатъият, фаолиқ партия ички ҳаётининг асосий мезонидир. Ҳамма жода ҳам бунга амал қилинапти, деб бўлмайди. Омма ўртасида олиб борилаётган тарғибот-ташвиқот ишлари чинакам хўжумкорлик касб этиляпти. Миллатлараро муносабатларда талай муаммолар мавжуд. Турли тамақ ва навиллариининг эркин ривожланиши, тили ва маданияти ҳақида гамаҳўрлик қўрсатиш диққат марказида бўлиши лозим. Бу қайта қуриш даврининг адолатли талабидир. Хотин-қизлар, аинқаса қишлоқ аёллари етарли эътибор билан қуриша олинмаган. Уларнинг меҳнат қилиши, даш олинчи, қўнғилгадиқк яшайи учун зарур шароит йўқ. Сўнги икки йил тўрт ой мубайида 45 хотин-қизнинг ўз жонига қасд қилганлиги ҳўт ачинарлидир.

Партия ходимлари, коммунистлар, тарғиботчилар омма билан алоқасини мустақамлашлари, қайта қуриш соҳасидаги мураккаб вазирадасини рўёбга чиқариш учун сабот билан иш олиб боришлари керек. Бу КПСС Марказий Комитетининг партия XXVIII съездида Ҳаракат дастури ҳам алоҳида таъкидландган. Ишчанлик руҳида ўтган область партия конференциясида Ҳаракат дастури, КПСС Устави лоёқсаси ҳусусида қизгин баёх-мунозаралар бўлди, муҳим тақлифлар ўртага ташланди.

«Борди-ю анжуманда сизга сўз берилса, нималар ҳақида гапирган бўлардингиз?»

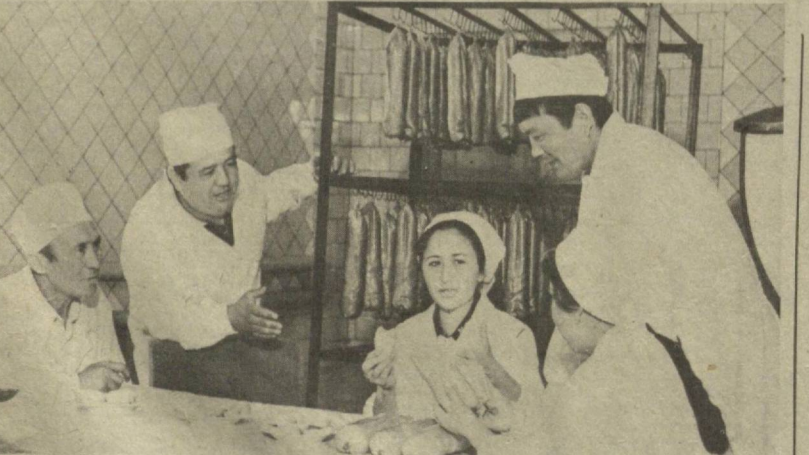
Биз таанафус чоғида икки нафар делегатга икки шудий савол билан мурожаат қилдик. Қўйда уларнинг жавобларини эшитдик.

Гулсара Нўдшоева — Қоракўл районидagi М. Горький номи колхоз бригадир.

«Етти йилдан бери пахтачилик бригадасида бошчилик қиламан. Жамоамиз аҳли. Планларини ошириб бажараймиз. Бироқ даромад қўнғилгадиқк эмас. Пахтачилик тарихи нархини ошириш ҳақидаги ваъдалар қачон яқобат бўларкин? Қишчиласида ҳам, ёз жазирасида ҳам тиниб билмайдиҳан деҳқон меҳнатига яраша ҳам олиши керак. Менга сўз берилганда ана шу масалани қўнғилданг қилиб қўйган бўлардим.

Нуржон Бекмуродов — Томди районидagi Ленин номи совхоз чўноқи:

«Бундай катта анжуманда биринчи бор қатнашимни. Чўпонлик — менга ота мерос. Ҳозир отаримиз-

Уйчи районидagi «Қизил раво» совхозида кеча-кундузда бир тонна қолбаса махсулотлари тайёрланадиган цех ишга тушди. Унинг ускуналари Черкас (Украина ССР) машинасозлик заводидан келтирилди. Рай-

он матбуот жамиятини уюшмаси бошқарувининг раиси Зокиржон Тўраевнинг айтишича, қурилган сафланган маблаг ўрни 4—5 ойда қолпанади, ҳар йили 150 миң сўм фойда олинади.

СУРАТДА: ишчилар Р. Бобочонов (чапдан), И. Раҳмонов, Р. Қодирова, М. Холқов ва М. Қоқоқова махсулот сифатидан мамнун. А. КОВТУН олган сурат. (ЎзТАГ).

Статистика маълумотларини ўқиш

ҲАЗИЛМИ ЁКИ ЧИН?

Ҳўлбуки, ўтган йилнинг худди шу давридаги маълумотларига, агар эзинида бўлса, газета ҳисоботларида ёзганларнинг, «эит қиммат-лиқ озиқ-овқат махсулотлари» ҳар ҳолда ҳозиргидан яхшироқ эит. Хуллас бум-бўш пештахталарга қараб рус адабиятдаги машҳур ҳўрақом Қузьма Прутковнинг гапларини эслайсан. Маълумки, у шер қасасида «хўкиз» деган ёзувини қўрсанг—қўларингга ишонама, деб ёзган эди. Хўш статистика ходимларининг туховлиқ беришича, ўша қўпайма махсулотлар қани?

Қиш ойлари чорвачилик учун унча қўлай эмас, албатта, махсулот етиштиришнинг қўпайиши ҳам автарли

МАКТАБ ВА ҲАЁТ МАШҚ МУАЛЛИМИ

Кушниги кўпқилма илк турлар дову-дорактлар, мактаб томи бўйлаб тарелиб, ёш йигитлар саф тортган...

Мактаб меҳнат жамоаси Зокирулло Солиқовичнинг бир-варакайга икки юбилейини: туғилган кунининг 50 ва бир жойда ишлаётганининг 25 йиллигини нишонлади.

— Ҳарбий таълимдан сабоқ олишга нима маъруза эди, деб сўрасан, — халғга чўнм деб Дай Зокирулло ака. Бир деққина сукутдан сўнг ўзи жавоб берди: — Йигирма йил муқаддам аскарликка чақирилганларнинг катта қисми ҳарбий хизматга 6 ранг эронди, 6 умуман ярокис, деб топиларди. Ушдан мен бу соҳа жисмоний тарбияни ривожлантиришдан кам фойда бермас деб ўйладим. Ҳозир ҳам бу икки дарсни баравар олиб бораман. Бу бирлик яхши самаралар берайти.

— Тўғрисики айтиш керак, — деди у, ўз фикрини давом эттириб, — райондаги барча ўрта ўқув юртимизда ўтказилган йилдаги кузги чақирув ўсирилларнинг умумий ҳарбий тайёргарлиги паст эканлигини кўрсатди. Бунинг асосий себаблиридан бири рус тилини яхши билмасликдир. Бёзи ўқув юртимизда давлат тили тўғрисидаги қонунни ўзига хос қабул қилиб, рус тили ўқишнинг программаси қисқартиришга киришди.

Мактаб директори Жалолидин Нуридинов ўқув-методиқ, бошланғич ҳарбий таълим юза...

— Бугун биз ўқ отишга борамиз, — деди у, — Машғулота ҳақиқий ҳарбий кўролдан отамиз. Шонли жангчиларимиз бу кўролда тинчликми, мизни, осмонимиз, бир сўз билан айтаман, Ватанимизни қўриқлашмоқда!

Ҳарбий таълим муаллими Собиров ашларни ўн саккиз йилдан бери Совет Армияси сафаридоғи ҳақиқий хизматга тайёрлаб келмоқда. Шу мактабда ишлаётганига ролпарас чорак аср тўлди. Аввалига жисмоний тарбиядан, сўнг ҳарбий таълимдан сабоқ бера бошлади.

Ҳарбий таълим муаллими Собиров ашларни ўн саккиз йилдан бери Совет Армияси сафаридоғи ҳақиқий хизматга тайёрлаб келмоқда. Шу мактабда ишлаётганига ролпарас чорак аср тўлди. Аввалига жисмоний тарбиядан, сўнг ҳарбий таълимдан сабоқ бера бошлади.

Ойна жаҳонда

- 23 МАЙ, ЧОРАНБА
11.30 «Унутгани келалар тақдирин», Телерадиофильм.
12.00 «Флейта», Хужжатли фильм.
12.30 «Барча постлар диққатига», Бадийи фильм.
17.30 Кўрсатувлар тартиби.
17.35 Янгиликлар.
17.40 «Сартовдан таъзим», Телефильм.
18.10 «Алиса мўъжизалар маолақатид» турмуидан мулффильм.
18.30 «Қўриқчлар — менинг дўстларим».
19.00 «Хуқуқ ҳақти-мазда». Хуқуқий давлат муаммолари ҳақида.
19.30 «Азборот» (рус тилида).
19.45 Долзарб мавзу.
20.25 Реклама.
20.30 Москва. «Время».
21.00 «Лазги» ашула ва рақс ансамблининг янги программаси.
22.00 «Азборот».
22.20 «Эрта келган турналар». Бадийи фильм («Қирғизфильм» — «Ленфильм»).
23.50 Эртанги кўрсатувлар тартиби.
23.50 Спорт кўрсатув. «ДОСААФ — жасорат майдони» (рус тилида).
18.20 М. А. Шолохов туғилган кунининг 85 йиллиги. «Исон тақдирин», Бадийи фильм («Социалфильм»).
20.00 «Тошкент» студияси кўрсатди. Тошкент вилояти париконференцияси олдидан. ДУШАНБЕ КўРСАТАДИ:
20.30 Москва. «Время».
21.00 Мусиқий кўрсатув.
22.00 «Азборот».
22.20 «Нури эиндаги». Колхозобод райони.

ҲАМИД ОЛИМЖОНГА ҲАЙКАЛ УРНАТИЛАДИ

«Мен ўзбек халқи номидан сўзлайман...» Ҳаммага ҳам бундай сўзларни айтиш насиб қилвермайдилар. Ҳамид Олимжон ана шундай хуқуққа эга бўлган эди.

Ушбу воқеага бағишланган митингни Тошкент шаҳар икцион комитетининг раиси Ш. Р. Шабдураҳимов очди. Уруш ва меҳнат ветеранлар республика кенгашининг раиси Р. Гуломов, ўзбекистон халқ ёзувчиси Ҳамид Гулом, Тошкент халқ ёзувчиси Фотих Нийзий, шайра Ойдин Ҳожиёва, ҳайкалтарош Яков Шапиро Ҳамид Олимжон ҳақида сўзладилар.

Ҳамид Олимжон ҳақида сўзладилар. Ҳайкал пойига анови баҳор гуллари қўйилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиби Ж. Ҳ. Ҳамидов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Э. Р. Умарбеков ҳайкал пойига саватларда гуллар қўйдилар.

Нозм дафтаридад УМР Шамол ошқ далаһинига, Ташлаб кетмай эсаверади. Фақат умринг бевафо сенга, Тинмай ташлаб кетаверади.

«Водийларни яёв кезганда, бир ажиб хис бор эди менда, чаплар уриб гуллаган боғин, ўлар эдим Ватан тупроғин...» Ҳамид Олимжон бундан эллик йил муқаддам яратган ушбу сатрлар у яшаб ижод этган она заминда яна интилади. 19 май кунини Ўзбекистон пойтахтида атоқли сўз устасининг ҳайкали очилди. Мармар шоҳсуфага шайрининг бронзадан асалган қиёфаси ўрнатилган.

Машҳур рус совет ёзувчиси К. Симонов ўзининг ўзбек биродари яноди тўғрисида таъриб, «Ҳақиқий шайриликнинг йўли ҳамма вақт инсон босиб ўтадиган йўлдан узунроқ бўлади», деб айтган эди. Вақт ушбу сўзларнинг нақадар башорати эканлигини исботлади. Ҳайкал Ҳамид Олимжон таваллудининг 80 йиллиги муносабати билан жумҳуриятимизда ўтказилаётган тантанали кўчаларда очилди.

Ҳамид Олимжон ҳақида сўзладилар. Ҳайкал пойига анови баҳор гуллари қўйилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиби Ж. Ҳ. Ҳамидов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Э. Р. Умарбеков ҳайкал пойига саватларда гуллар қўйдилар.

Ҳамид Олимжон ҳақида сўзладилар. Ҳайкал пойига анови баҳор гуллари қўйилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиби Ж. Ҳ. Ҳамидов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Э. Р. Умарбеков ҳайкал пойига саватларда гуллар қўйдилар.

Ҳамид Олимжон ҳақида сўзладилар. Ҳайкал пойига анови баҳор гуллари қўйилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиби Ж. Ҳ. Ҳамидов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Э. Р. Умарбеков ҳайкал пойига саватларда гуллар қўйдилар.

СПОРТ АЗБОРОТИ

- ФУТБОЛ
Мамлакат чемпионатининг биринчи лигасида бу йилги мусобақалар ниҳоятда қизиқ ўтмоқда.
Оғир атлетика
Даниянинг Ольберг шаҳрида оғир атлетика бўйича қитъа биринчилиги ниҳоятда етди.
КАМОНДАН ОТИШ
Жумҳуриятимиз пойтахтида ўқувчилар спартакиадаси ўтаётди.
ДИҚҚАТИГА!
«ЭЛЕКТРОНИКА» фирмалари магазини салони мағнитофонларни яқшибадан ташқари ҳар кун соат 10 дан 17 га.
СОТАДИ
Видеомағнитофонларни ҳарид қилиш учун видеомағнитофонларнинг маркази кўрсатилган, район икцион комитетининг раиси томонидан имзолаган ва тёрлани муҳр билан тасдиқланган харидорлар бўйича, жамгармалар банки томонидан мағнитофонларнинг маркази боғлиқ ҳолда 1200 сўм ёқ 3000 сўмга ёзиб берилган чеки ва паспорт бўлиши лозим.
Видеомағнитофонни шахсан олишни иложин бўлма, ишонч қороғи нотариус ёки қишлоқ Советининг раиси томонидан тасдиқланган лозим.
1 июндан бошлаб мағнитомағнитофонларни фақат ойнахат орқали ҳақиқий ёқ 33-78-34, 33-63-26 телефонларни бўйича олдиқдан келишуга қўрсотилди.
Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Гоголь кўчаси, 38-ў.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

Редакциянинг мўъжазгина хонасига эллик ёшлардаги серғайрат, қотма, паст бўйли, бўғдойранг, нимаданган изтироб чевакётгани яқол сезилиб турган киши шубҳасиз билан кириб келди-ю деб-дурдустдан сўроққа тутди: — Сиз област радиосидан яқинда келгансиз-а!

Ушанда Рўзикул Абдиев билан илк танишува бу одам ҳам ўн дарди билан юрганлардан бўлса керак, деб ўйлагандим. Масаланинг моҳиятини кечроқ билдим. Унинг туғилиб ўсган қишлоғи шундоқкина тоғ этагинда жойлашган. Сўлим гўшанинг беқиёс, гоғизга манзарасига у ёшлиқдан меҳр қўйган. «Партия XXIV съездин, «Ўзбекистон ССР Беш йиллигин», «Уч қаҳрамон», «Ургут» жамоа ҳўжаликлариининг юқори қисмини туғаштирувчи баянда-настликлар уара ястаниб этган пистазор, дўланазор, аңнокзорлар табиатининг иши эди. Улар табиатининг эҳтиган вилоят ўрмон хўжалиги раҳбарлари шу ерлик бир неча кишини жамоатлик инспектор қилиб тайинладилар. Аммо иқтисодий манфаатдорлик бўлмаган, аъзолар тез орада вазибаларининг унутдилар. Фақат табиятта икхос

кўйган Р. Абдиевга қўл силтаб кета олмайди. Нобэ паранда-ю жондорларнинг авасиз қирилаётгани, бекорчи машашчиларнинг лола, чуҷома, равоҷ, зира, андурипиға ва бошқа неъматларни териб кетишаватгани унга тинчлик бермасди. Бу ерлар муҳофа...

Р. Абдиевга 110 сўм маош тўлайдиган бўлди. Ҳозир тебиат жонкури Рўзикул отанин 60 ми қоралаб қолди. Шунча майдонни пийда кезиш, арамчиси асраш осон эмас. Яна мушқул муаммолар кўндаланг бўлмоқда, яна курашиниш тўғри келмоқда.

Рўзикул Абдиев билан ҳайролар эканман, доим ташвиш билан юрадиган бу киши ҳақидоғи илк тасавурум ўзгарганини ҳис этдим. Бир оилани шу қўриқхона ҳам тебратити мумкин-ку, ахир, 20 сотиқ тамаки майдон, молҳоли, томорқаси бор. Фарзандлар эл хизматига яраб қолдилар. Демак, эл қатори яшаши мумкин. Лекин у мақсади эришмагунча тинчи майдиганлардан. Р. Абдиевнинг она табията икхоси, меҳри уни хайрли ишларга чоғламоқда. Мақсади — ашйлик дунёсини келгуси авлодларга мерос қилиб қолдириш. Қўриқхона Чапдара, Абдиқишлоқ, Чоштепа, Мингжир, Муродқишлоқ, Тегирмоқишлоқ, Ровот, Муллақишлоқ, Қорахона аҳолисини соф ҳаво, тоза сув, майин шабада билан беҳарамат этиб, узок умр бахш этишини отахон яхши биледи.

ЭЪТИҚОД

зага олиниб, қўриқхона ташкил қилинмаса, оқибати ёмон бўлади, деган хулосага келдим у. Ҳамза қишлоқ Совети, қолҳоз бошқаруви билан шу хулосада маслаҳатланди. Унинг ташаббуси қолҳозчилар умумий йиғилишида маъқулланди. Аммо қўлави кенг хайрли ишини амалга ошириш Рўзикул Абдиев учун мушқулроғта айланди. У шу мақсадда ўн йил элиб-югурди. Мурожат этман ташкилот-у идора қолмади. Вилоят, район газеталарида чиққан мақолалар ҳам фойда бермади. Охири Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига бир неча мактуб йўллади. Ниҳоят, сўнги ерзонмалардан бири инобатга олинди. Утган йил кузда 1.150 гектар майдонда қўриқхона ташкил этилди. Урмон хўжалигин

Югурганлари зоё кетмағинидан мамну отахон белни маккам боғлаб ишламоқда. У ўн минг туп ерча, тўрт минг туп дўлана, қўлаб ёнгоқ, бодоқ, қайрағоч, уққат, заранг, оқ тереклар пераваршидан меҳру икхосини дарин тутмайтир. Ота фарзандлари билан бирга қўриган дарехлар ўрнига 1.000 туп манзарали қўчак, 400 туп ёнгоқ, 100 туп олма ниҳолларини эчки. — Мана шу ер санаторийи боп жой-да, — дейди Рўзикул ота гуркираб турган дарехзорларни кўрсатиб, — Бирор хўжалик а идора оталиқчи олса, акойиб шифо масканни бўларди. Бу ердаги чашмалар суви ўликин тирилтадлар, ука. Бёзи чепдест овчилар Рўзикул Абдиевга тинчлик берметган эди. «Ургут» совхозининг Хўжаабдал қишлоғида

Югурганлари зоё кетмағинидан мамну отахон белни маккам боғлаб ишламоқда. У ўн минг туп ерча, тўрт минг туп дўлана, қўлаб ёнгоқ, бодоқ, қайрағоч, уққат, заранг, оқ тереклар пераваршидан меҳру икхосини дарин тутмайтир. Ота фарзандлари билан бирга қўриган дарехлар ўрнига 1.000 туп манзарали қўчак, 400 туп ёнгоқ, 100 туп олма ниҳолларини эчки.

Югурганлари зоё кетмағинидан мамну отахон белни маккам боғлаб ишламоқда. У ўн минг туп ерча, тўрт минг туп дўлана, қўлаб ёнгоқ, бодоқ, қайрағоч, уққат, заранг, оқ тереклар пераваршидан меҳру икхосини дарин тутмайтир. Ота фарзандлари билан бирга қўриган дарехлар ўрнига 1.000 туп манзарали қўчак, 400 туп ёнгоқ, 100 туп олма ниҳолларини эчки.

д. ДУСТМУРОДОВ.

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ» «СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА» БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32
Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана Выходит на узбекском и русском языках.

ТЕЛЕФОНЫ: Мухаррир ўринбосарлари — 33-44-43, 32-56-21, 33-16-27, 32-54-41, Марсул котиби — 33-09-93, 32-56-26. Мессул котиби ўринбосарлари — 32-56-25, 32-54-48, 32-54-47. Партия турмуши бўлими — 32-56-36, 32-56-39. Азборот ва спорт бўлими — 32-54-46, 32-56-39. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-54-52. Таржима бўлими — 32-56-31, 32-54-54, 32-54-55, 32-56-28. Иллюстрация бўлими — 32-58-79. Эълонлар бўлими — 33-81-42.